

## POSTANOWIENIE

Dnia 20 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

w sprawie **K. P.**

oskarżonego o czyn z art. 212 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 20 lutego 2020 r.,

skargi obrońcy oskarżonego

na wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 3 października 2019 r., sygn. akt VI Ka (...)

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w L.

z dnia 7 maja 2019 r., sygn. akt II K (...)

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

### **p o s t a n o w i ł**

**1. oddalić skargę;**

**2. kosztami sądowymi postępowania skargowego obciążyć oskarżonego.**

### UZASADNIENIE

K. P. został oskarżony o to, że:

- w dniu 31 maja 2017 roku w Ł. pomawiał oskarżycielkę prywatną K. M. o to, że ta nie potrafi prawidłowo wykonać protez, jest złym lekarzem dentystą, który niesumienne i wadliwie wykonuje swoje obowiązki, a zatem o takie postępowanie, które mogłoby narazić K. M. na utratę zaufania niezbędnego dla prowadzonej przez nią praktyki lekarskiej, tj. o popełnienie czynu z art. 212 § 1 k.k.;
- w dniu 01 czerwca 2017 roku w Ł. pomawiał oskarżycielkę prywatną K. M. o to, że ta jest złym lekarzem dentystą, że ta powinna leczyć zwierzęta, a nie ludzi, że ta

leczy się psychiatrycznie i żeby wiedział, że oskarżycielka zażywa leki psychotropowe, to nie pozwoliłby, aby jego matka była u oskarżycielki leczona, a nadto wskazał, że córka oskarżycielki A. M. zażywa narkotyki i dopalacze i chodzi ciągle „naćpana”, a to ma mieć miejsce za przyzwoleniem oskarżycielki, a zatem o takie postępowanie, które mogłoby narazić K. M. na utratę zaufania niezbędnego dla prowadzonej przez nią praktyki lekarskiej, tj. o popełnienie czynu z art. 212 § 1 k.k.

- w dniu 01 czerwca 2017 r. w Ł. pomawiał oskarżycielkę prywatną A. M. , o to, że ta zażywa narkotyki i dopalacze i chodzi ciągle „naćpana”, tj. o popełnienie czynu z art. 216 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 7 maja 2019 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w Ł. uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzuconych mu czynów i orzekł o kosztach procesu. Wyrok zawiera nadto orzeczenia dotyczące oskarżonej D. P. .

Od powyższego wyroku apelację wywiódł pełnomocnik oskarżycielek prywatnych, który zaskarżył wyrok sądu odwoławczego w całości zarzucając mu:

- „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, polegający na stwierdzeniu, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie sprawstwa zarzuconych oskarżonym czynów, mimo, że przeczą temu dowody przeprowadzone w toku postępowania, w tym zwłaszcza zeznania K. M. , A. M. M. S. , A. S. oraz częściowo wyjaśnienia oskarżonych D. P. i K. P. ;

- obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 5 § 2 k.p.k., poprzez jego zastosowanie mimo, że w kwestii sprawstwa oskarżonych zarzucanych im czynów nie było niedających usunąć się wątpliwości, które winny być rozpatrywane na ich korzyść;

- obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przy ocenie wyjaśnień oskarżonych D. P. i K. P. oraz zeznań świadków K. M. , A. M. , M. S. i A. S. ;

- obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 414 § 1 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. - poprzez ich zastosowanie, mimo braku przesłanek to warunkujących”.

Podnosząc powyższe zarzuty pełnomocnik oskarżycielek prywatnych wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w L. do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 3 października 2019 r., sygn. akt VI Ka (...) Sąd Okręgowy w S. :

1. uchylił zaskarżony wyrok w sprawie K. P. i w tej części sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w L. ;
2. zmienił zaskarżony wyrok w sprawie D. P. w ten sposób, że na podstawie art. 66 § 1 k.k. i art. 67 § 1 k.k. warunkowo umorzył postępowanie karne o czyn z art. 216 § 1 k.k. zarzucony D. P. w punkcie 1, a przypisany w punkcie I, na okres próby roku, zobowiązując D. P. na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 39 pkt 7 k.k. przy zast. art. 43a § 1 k.k. do świadczenia pieniężnego w kwocie 500 zł (pięćset złotych) na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w terminie do 3 stycznia 2020 roku;
3. w pozostałej części w odniesieniu do D. P. zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Wyrok zawiera także rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu.

Od wyroku sądu odwoławczego skargę wywiódł obrońca K. P. , która zaskarżyła wyrok co do w/w oskarżonego w całości, zarzucając mu naruszenie art. 539a § 3 k.p.k. w zw. z art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k. poprzez błędne (z pewnością przedwczesne) uchylenie wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w sytuacji, gdy taka decyzja Sądu została podjęta w sposób przedwczesny i bez podjęcia jakichkolwiek czynności procesowych, które być może spowodowałyby - w oparciu o taki uzupełniony materiał dowodowy - zweryfikowanie tego, czy dokonana przez Sąd I instancji ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego była wadliwa czy też nie; nadto, działanie sądu jest sprzeczne z art. 6 ust. 2 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/343 z dn. 9.03.2016r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i praw do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym (DZ. U.UE.L.2016.65 .1 ) - o czym szerzej w uzasadnieniu”.

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie w całości wyroku Sądu Okręgowego w S. i przekazanie sprawy sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę pełnomocnik oskarżycielek prywatnych wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy zauważyć, że w toku postępowania skargowego zakres kognicji Sądu Najwyższego jest istotnie ograniczony. Uprawnienia tego organu ograniczają się bowiem wyłącznie do badania, czy kasatoryjny wyrok sądu odwoławczego nie został dotknięty uchybieniem stanowiącym bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 k.p.k., a nadto, czy nie został wydany mimo braku ustawowych podstaw do jego wydania określonych w art. 437 § 2 k.p.k. W związku z prowadzeniem tych analiz Sąd Najwyższy nie może jednak samodzielnie oceniać zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i badać, czy zachowanie oskarżonego wyczerpuje znamiona czynu zabronionego, a w konsekwencji na tej podstawie oceniać słuszności zaskarżonego orzeczenia. Te kwestie należą bowiem do kompetencji sądów powszechnych. Poza zakresem kontroli Sądu Najwyższego w tym postępowaniu pozostaje zatem prawidłowość stanowiska sądu odwoławczego co do istoty sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2018 r., V KS 15/18, LEX nr 2515959).

Przenosząc powyższe uwagi na grunt przedmiotowej sprawy należy wskazać, że przyczyną wydania zaskarżonego wyroku kasatoryjnego było, wyartykułowane wprost w uzasadnieniu tego orzeczenia, przekonanie Sądu Okręgowego, iż prawidłowo dokonana ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego winna skutkować uznaniem oskarżonego za winnego zarzuconych mu czynów. Organ odwoławczy stwierdził jednak stanowczo, że „ustalenia faktyczne w tej części sprawy, w jakiej dotyczyły odpowiedzialności K.P. za zarzucone mu czyny, są błędne. Wynikają z dowolnej oceny zeznań świadków, polegającej w istocie na ocenie okoliczności drugoplanowych w tych zeznaniach, z pominięciem pierwszoplanowych, tych które dotyczyły objętych zarzutami wypowiedzi oskarżonego K. P.. Oceny opartej również o mylne

przekonanie, że w sprawie oskarżonego K. P. zachodzą niedające się usunąć wątpliwości (art. 5 § 2 k.p.k.). Dowody w postaci zeznań K. M. (k.37v-39) i M. S. (k. 47 v. - 48), które przeczą wyjaśnieniom oskarżonego K. P. wskazują, że oskarżony jest sprawcą pomówienia w dniach 31 maja i 1 czerwca 2017 roku K. M. o postępowanie, które mogłoby narazić K. M. na utratę zaufania niezbędnego dla prowadzonej przez nią praktyki lekarskiej. Te same dowody, jak też dowody w postaci zeznań A. S. (k. 48) i zeznań A. M. (k.40) wskazują, że oskarżony jest sprawcą pomówienia w dniu 1 czerwca 2017 roku A. M. o takie postępowanie, które mogło poniżyć ją w opinii publicznej. Prawidłowa ocena zebranych dowodów daje podstawę do wydania wyroku skazującego K. P. ". Sąd Najwyższy, co sygnalizowano wyżej, nie jest natomiast uprawniony do badania, czy przywołane stwierdzenia sądu okręgowego są merytorycznie zasadne. Stąd też za całkowicie chybione - z tej perspektywy - należało uznać podniesione w skardze argumenty mające na celu zakwestionowanie prawidłowości oceny materiału dowodowego dokonanej przez organ ad quem i wskazujące, że rację w tym zakresie miał sąd pierwszej instancji.

Na uwzględnienie nie zasługuje również argument odwołujący się do przedwczesności wydania wyroku kasatoryjnego. Sąd Okręgowy nie stwierdził bowiem potrzeby uzupełnienia postępowania dowodowego. Pisemne motywy zaskarżonego orzeczenia nie pozostawiają wątpliwości, że w ocenie tego organu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jest w pełni wystarczający do wydania wobec oskarżonego K. P. wyroku skazującego.

W tym stanie rzeczy, formalnoprawna prawidłowość postąpienia organu ad quem, który wydał wyrok kasatoryjny w oparciu o podstawę z art. 454 § 1 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., nie może wywoływać jakichkolwiek zastrzeżeń.

Powyższe oznacza, że brak jest podstaw do wzruszenia tego judykatu w postępowaniu skargowym, w którym – co jeszcze raz na koniec przypomnieć wypada – Sąd Najwyższy nie może badać prawidłowości stanowiska sądu odwoławczego co do istoty sprawy. Z analogicznych względów, również argumentacja odwołująca się do sprzeczności działań organu ad quem z art. 6 ust. 2 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/343 z dn. 9.03.2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i praw

do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym (DZ. U.UE.L.2016.65 .1), nie mogła zostać uznana za podważającą trafność zaskarżonego orzeczenia.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.